

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Literatura romantyzmu - wykład (Wykład), PG_00141416						
Kierunek studiów	Filologia polska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Historii Literatury Polskiej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Barbara Zwolińska				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		1.0		34.0	50
Cel przedmiotu	Celem wykładów jest zapoznanie studentów z literaturą polskiego romantyzmu, zwłaszcza z twórczością najważniejszych pisarzy i poetów omawianą w kontekście prądów literackich, poetyk, tendencji rozwojowych kultury, z uwzględnieniem kontekstu europejskiego.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPL3_U01] Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z zakresu literaturoznawstwa z wykorzystaniem źródeł mówionych i pisanych dostępnych we wszystkich mediach.	Student potrafi wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać informacje dotyczące literatury romantyzmu z wykorzystaniem źródeł mówionych, pisanych i elektronicznych.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FPL3_W01] Ma rozszerzoną wiedzę o miejscu i znaczeniu literatu-roznawstwa w systemie nauk oraz o jego specyfice przedmiotowej i metodolo-gicznej.	Posługuje się pojęciami z zakresu wiedzy o literaturze romantycznej, umie interpretować utwory autorów epoki romantyzmu za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając specyfikę epoki.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FPL3_W02] Ma rozszerzoną wiedzę z historii literatury polskiej i powszechnej.	Ma uporządkowaną wiedzę o literaturze polskiego romantyzmu, rozumie jej założenia światopoglądowe, etapy wewnętrznych przemian oraz specyfikę wyróżniającą ją na tle literatury europejskiej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FPL3_U06] Potrafi ocenić poziom swoich kompetencji oraz rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego w zakresie literaturoznawstwa.	Student umie samodzielnie zdobywać wiedzę na temat literatury epoki romantyzmu i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami wykładowcy.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FPL3_U03] Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie literaturoznawstwa.	Student potrafi przedstawić związki między powstawaniem dzieł literackich a sytuacją historyczną, opisuje warunki napisania najważniejszych dzieł, rozpoznaje związki literatury romantycznej z innymi sztukami, zna podstawową terminologię stosowaną w pracach o romantyzmie.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FPL3_K01] Efektywnie organizuje swoją pracę na obszarze literaturoznawczym i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania.	Posiada umiejętność merytorycznego uzasadnienia swoich tez interpretacyjnych dotyczących utworów romantycznych z wykorzystaniem właściwej terminologii oraz poglądów innych autorów.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Periodyzacja i nazewnictwo epoki. Wyznaczniki paradygmatu romantycznego. Światopogląd polskiego romantyzmu. Spór z klasycyzmem i oświeceniową wizją świata. Tło historyczne. Romantyczna koncepcja czasu, przestrzeni i człowieka (bohatera literackiego). Źródła estetyki romantycznej. Główne kategorie estetyczne przydatne w interpretacji dzieła romantycznego (np. sielskość, tragizm, ironia, wzniosłość). Romantyczny kanon i wzorce w literaturze XIX wieku (tyrtejski, mesjanistyczny, mistyczny). Literatura romantyczna na tle wielkich idei i tematów kultury europejskiej (swojskość-obcość; natura-kultura, Orient, Północ Południe, miasto wieś, indywidualizm zbiorowość, przeszłość teraźniejszość, historyzm, katastrofizm, rewolucja). Romantyczna synteza sztuk. Artysta romantyczny. Romantyczna wizja natury, człowieka, historii, Boga. Sztuka a życie (książki zbójckie, figura cygana, dandysa, wieszcz romantycznego). Literatura a historia. Biografia bohatera romantycznego. Bajronizm i werteryzm. Romantyczne media: dziecko, samobójca, szaleniec, mistyk, poeta, lud, śniący, marzyciel. Ludowość i fantastyka romantyczna. Gatunki literackie: ballada, powieść poetycka, dramat romantyczny, poemat dygresyjny. Poetyka romantycznej epistolografii. Romantyzm policentryczny (litewski, ukraiński, warszawski, galicyjski, poznański). Romantyczne szaleństwo i samobójstwo (przyczyny i rodzaje). Odmiany i przemiany powieści. Romantyczne podróże (kierunki i cele).		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	obecność	80.0%	0.0%
	egzamin ustny	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Teksty literackie: A. Fredro, Pan Jowialski. Oprac. W. Billip, Wrocław 1968, BN I, 36; A. Fredro, Zemsta. Oprac. M. Inglot, Wrocław 1971, BN I,32; S. Goszczyński, Zamek kaniowski. Wprowadzenie napisała H. Krukowska, Białystok 2002; Z. Krasiński, Nie-Boska komedia. Wstęp M. Janion. Tekst i przypisy oprac. M. Grabowska, Wrocław 1970, BN I,24; Z. Krasiński, Irydion. Oprac. W. Kubacki, Wrocław 1967, BN I,42; J. I. Kraszewski, Ułana [w:] tegoż, Powieści ludowe, T.1. Oprac. W. Kubacki, T. I, Warszawa 1955; J. I. Kraszewski, Stara baśń. Powieść z IX wieku. Oprac. W. Danek. Przejrzał i uzupełnił S. Burkot, Wrocław 1988, BN I,53; A. Malczewski, Maria. Oprac. R. Przybylski, Wrocław 1958, BN I,46 (lub: wprow. H. Krukowska i J. Ławski, Białystok 2002); A. Mickiewicz, Wybór poezyj. T. I i T. II. Oprac. Cz. Zgorzelski, Wrocław 1974, BN I,6, Wrocław 1986, BN I, 66; A. Mickiewicz, Grażyna ; A. Mickiewicz, Konrad Wallenrod. Oprac. S. Chwin, Wrocław 1997, BN I, 72; A. Mickiewicz, Dziady cz. II,IV,I,III [w:] tegoż, Dramaty. T. III. Oprac. Z. Stefanowska, Warszawa 1995; A. Mickiewicz, Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego. Oprac. Z. Stefanowska, Wrocław 1956, BN I,17; A. Mickiewicz, Pan Tadeusz. Oprac. S. Pigoń. Aneks oprac. J. Maślanka, Wrocław 1996, BN I,83; C. Norwid, Vade mecum. Oprac. J. Fert, Wrocław 1990, BN I, 271; C. Norwid, Pierścień Wielkiej Damy. Oprac. S. Świontek, Wrocław 1990, BN I,274; C. Norwid, Pisma wszystkie. Zebrał, tekst ustalił, wstępem i uwagami krytycznymi opatrzył J. W. Gomułicki. T. VI, Warszawa 1971 (tu: Czarne kwiaty, Ad leones!); T.III, Warszawa 1971 (tu: Promethidion. Rzecz w dwóch dialogach z epilogiem); J. Słowacki, Powieści poetyckie. Oprac. M. Ursel, Wrocław 1986, BN I,47 (tu: Godzina myśli); J. Słowacki, Anelli. Z wstępem i objaśnieniami J. Ujejskiego, Kraków 1927, BN I,7; J. Słowacki, Kordian. Oprac. M. Inglot, Wrocław 1986, BN I,2; J. Słowacki, Balladyna. Oprac. M. Inglot, Wrocław 1984, BN I,51; J. Słowacki, Lilla Weneda. Oprac. M. Ursel, Wrocław 1986; J. Słowacki, Sen srebrny Salomei. Oprac. A. Kowalczykowa, Wrocław 1992, BN I, 57 lub J. Słowacki, Książd Marek. Oprac. M. Piwińska, Wrocław 1991, BN I, 29; J. Słowacki, Beniowski. Oprac. A. Kowalczykowa, Wrocław 1996, BN I, 13/14; J. Słowacki, Wiersze. Wstęp i oprac. J. Brzozowski, Z. Przychodniak, Wrocław 2013, BN I, 319; N. Żmichowska, Poganka. Oprac. T. Żeleński (Boy), Wrocław 1930, BN I, 121. Opracowania: M. Janion, Gorączka romantyczna, Warszawa 1975 (tu: Romantyzm a początek świata nowożytnego; Kuźnia natury; Romantyczna wizja rewolucji); M. Janion, Zygmunt Krasiński. Debiut i dojrzałość, Warszawa 1975; M. Janion, M. Żmigrodzka, Romantyzm i historia, Warszawa 1978 (rozdz. I, II, V); A. Kowalczykowa, Słowacki, Warszawa 1994; Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku. Seria 3. Literatura krajowa w okresie romantyzmu 1831-1863; T. I, Kraków 1975 (tu: M. Janion, Poezja w kraju. Próba syntezy; M. Żmigrodzka, Proza fabularna w kraju); T. III, Kraków 1992 (tu: J. Bachórz, Poezja a powieść. Romantyzm a realizm; Józef Ignacy Kraszewski, oprac. J. Bachórz); I. Opacki, Poezja romantycznych przełomów. Szkice, Wrocław 1972; Problemy polskiego romantyzmu. Pod red. M. Żmigrodzkiej; Seria I, Wrocław 1971 (tu: A. Witkowska, Romantyczny naród: klęska i triumf; M. Żmigrodzka, Historia i romantyczna epika); Seria II, Wrocław 1974 (tu: J. Bachórz, O polskim egzotyzmie romantycznym); Seria III, Wrocław 1981 (tu: J. M. Rymkiewicz, Ludzie dwoiści. Barokowa struktura postaci Słowackiego); Z. Stefanowska, Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, Warszawa 1976; Z. Stefanowska, Strona romantyków. Studia o Norwidzie, Lublin 1993; A. Witkowska, Literatura romantyzmu, Warszawa 1986; A. Witkowska, Mickiewicz. Słowo i czyn, Warszawa 1998; Słownik literatury polskiej XIX wieku. Pod red. J. Bachórze i A. Kowalczykowej, Wrocław 1991 (tu: Ballada, Dramat, Gawęda prozą, Liryka romantyczna, Powieść poetycka).
-----------------------	-------------------------	---

	Uzupełniająca lista lektur Teksty literackie: Idee programowe romantyków polskich. Antologia. Oprac. A. Kowalczykowa, Wrocław 1991, BN I, 261 (trzy teksty do wyboru); A. Fredro, Trzy po trzy. Pamiętniki z epoki napoleońskiej. Przedmowa A. Grzymały Siedleckiego. Przypisy i uzupełnienia H. Mościcki, Warszawa 1957 (wybrane fragmenty); Z. Krasiński, Listy. Wybór. Oprac. Z. Sudolski, Wrocław 1997, BN I, 282 (wybrane listy); M. Mochnacki, O literaturze polskiej w wieku XIX. Oprac. Z. Skibiński, Łódź 1985 (fragment o petach ukraińskich); H. Rzewuski, Pamiętniki Soplicy. Oprac. Z. Lewinówna. Wstępem poprzedziła M. Żmigrodzka, Warszawa 1961 (trzy gawędy). Chodźko, Pamiętniki kwestarza, Poznań 1988, A. Fredro, Śluby panieńskie. Oprac. M. Inglot, Wrocław 1986, BN I, 22; S. Goszczyński, Król zamczyska. Oprac. M. Inglot, Wrocław 1961, BN I, 50; J. Korzeniowski, Karpaccy górale. Oprac. S. Kawyn, Wrocław 1969, BN I, 63; M. Maciejewski, Choć Radziwiłł, ale mczłowiek... gawęda romantyczna prozą, Kraków 1985; J. Słowacki, Horsztyński. Oprac. J. Ławski, Wrocław 2009, BN I, 314; J. Słowacki, Fantazy. Oprac. M. Inglot, Wrocław 1968, BN I, 105; Z. Sudolski, List romantyczny, Kraków 1997; L. Sztyrmer, Powieści nieboszczyka Pantofla. Wybrał i oprac. oraz szkic o życiu i twórczości napisał L. Sokół, Warszawa 1978 (Wybór); J. B. Zaleski, Wybór poezji. Wstęp oprac. B. Stelmaszczyk Świontek. Wybór, komentarz oprac. C. Gajkowska, Wrocław 1985, BN I, 30. Opracowania: M. Bieńczyk, Czarny człowiek. Krasiński wobec śmierci, Warszawa 1990; M. Janion, M. Żmigrodzka, Romantyzm i egzystencja. Fragmenty niedokończonego dzieła, Gdańsk 2005; J. Kamionka, Nasz naród jak lawa. Studia z literatury i obyczaju doby romantyzmu, Warszawa 1974; J. Kleiner, Romantyzm [w:] tegoż, W kręgu historii i teorii literatury. Wybór i oprac. A. Hutnikiewicz, Warszawa 1981; H. Krukowska, Noc romantyczna. Mickiewicz, Malczewski, Goszczyński. Interpretacje, Gdańsk 2011; A. Kowalczykowa, Ciemne drogi szaleństwa, Kraków 1976; A. Kowalczykowa, Pejzaż romantyczny, Kraków 1982; A. Kowalczykowa, Dramat i teatr romantyczny, Warszawa 1997; J. Lasecka Zielakowa, Powieść poetycka w Polsce w okresie romantyzmu, Wrocław 1990; Z. Łapiński, Norwid, Kraków 1971; H. Peyre, Co to jest romantyzm? Przełożył i posłowiem opatrzył M. Żurowski, Warszawa 1987; M. Praz, Zmysły, śmierć i diabeł w literaturze romantycznej. Przeł. K. Żaboklicki. Słowo wstępne M. Brahmera, Warszawa 1974; R. Przybylski, Ogrody romantyków, Kraków 1978; J. M. Rymkiewicz, Aleksander Fredro jest w złym humorze, Warszawa 1977; W. Szturc, Ironia romantyczna, Warszawa 1992; A. Witkowska, Cześć i skandale. O emigracyjnym doświadczeniu Polaków, Gdańsk 1997; Cz. Zgorzelski, Liryka w pełni romantyczna, Warszawa 1981; Zdziwienia Kraszewskim. Pod red. M. Zielińskiej, Wrocław 1990. Z podanej literatury po trzy pozycje do wyboru z Tekstów literackich i Opracowań
	Adresy eZasobów
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Ewolucja powieści poetyckiej. Romantyczni samobójcy (wybrane przykłady literackie). Romantyczni szaleńcy (przykłady literackie). Wizja rewolucji (Goszczyński a Krasiński). Funkcja obrzędu dziadów. Patriotyzm i tragizm w "Grażynie" i "Konradzie Wallenrodzie". Symbolika w dramatach romantycznych (Mickiewicz, Słowacki, Krasiński). Komizm w dramatach Fredry. Mesjanizm w utworach Mickiewicza i Krasińskiego. Filozofia genezyjska Słowackiego. Norwidowska koncepcja sztuki. Dramat formy otwartej na wybranych przykładach. Postać Kozaka w powieści poetyckiej i dramacie. Ironia i groteska w dramatach Słowackiego. Biografia dziecięcia wieku w wybranych utworach romantyków. Książki zbójce w biografii bohatera romantycznego. Sny i widzenia w dramatach romantycznych. Koncepcja miłości romantycznej w literaturze epoki. Funkcja fantastyki i ludowości we wczesnej i późniejszej twórczości romantyków. Postaci kierownicze w wybranych utworach. Rewizja mitów romantycznych w dramatach Słowackiego oraz utworach Norwida. Wizja śmierci na przykładach literackich. Pesymizm i melancholia. Motyw przełomu duchowego.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.